

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta/diplomantky:	Silvie Mechová
Téma práce:	Správní žaloba v kontextu práv osob ve výkonu trestu
Rozsah práce:	
Datum odevzdání práce:	5. 1. 2025

1. Aktuálnost (novost) tématu

Práce je aktuální reakcí na vyvíjející se legislativu a judikaturu českých soudů v oblasti výluky soudního přezkumu kázeňských trestů odsouzených. Je třeba ocenit volbu tématu, jež není v odborné literatuře příliš frekventované.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma je teoreticky velmi náročné, protože jeho zpracování klade nároky na znalost správního, ústavního i trestního práva, a to nejen na úrovni vnitrostátní. V mnoha ohledech je pro stanovení mezí výluky soudního přezkumu determinující i vývoj na úrovni evropské, resp. v konstruktech rozvíjených judikaturou ESLP.

3. Formální a systematické členění práce

Práce splňuje formální požadavky kladené na diplomovou práci

4. Vyjádření k práci

Předkládaná práce se zaměřuje především na soudní přezkum kázeňských trestů odsouzeným ve výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody. Je uvozena obecnou částí věnovanou žalobním typům ve správním soudnictví právě v uvedeném kontextu. A to ve světle neustále se vyvíjející judikatury správních soudů v této oblasti. Autorka se zaměřuje na ústavní konformitu vyloučení soudního přezkumu v případě těchto kázeňských trestů, zejména pak v další části uložení důtky. Přínosem práce je analýza vývoje judikatury týkající se soudního přezkumu kázeňských trestů, v jejichž důsledku, jak uvádí autorka, dochází k zásahu do veřejných subjektivních práv odsouzeného.

V této obecné části práce uvádí autorka některé sporné teze, ke kterým by se měla v průběhu obhajoby vyjádřit. Jde například o výklad koncepce subsidiarity zásahové správní žaloby, posunu v chápání smyslu a rozsahu zákonné (nikoliv soudní...) výluky soudního přezkumu a řadu dalších nepřesností. Zcela pak postrádám širší úvahu k obecné definici kázeňského trestu v kontextu správního trestání.

Těžištěm práce je ukládání kázeňských trestů v prostředí věznic. Zkoumá úpravu režimu soudního přezkumu jejich ukládání, a to v závislosti na typu kázeňského trestu. V práci je rozebrán judikatorní vývoj týkající se specifikace, která rozhodnutí budou ve správním soudnictví přezkoumatelná a která nikoliv. Autorka si pokládá otázku, zda daná úprava je ústavní, a to konkrétně v případě vyloučení soudního přezkumu rozhodnutí o uložení kázeňského trestu ve formě důtky. Jak uvádí, judikatura dovodila, že uložení důtky nedochází k zásahu do práv odsouzeného způsobem „*odůvodňujícím potřebu soudního přezkumu*“. Autorka v tomto případě dospívá k závěru, že „*vyluka ze soudního přezkumu rozhodnutí o uložení kázeňského trestu důtky je svou povahou neústavní. Neústavnost se skrývá právě v širším pojetí vlivu kázeňského trestu,*

který může zasáhnout do práv odsouzeného, a to zejména na právo týkající se spravedlivého procesu a rovného zacházení, přičemž může mít vliv na délku vykonávaného nepodmíněného trestu odnětí svobody. Neústavnost je tak dovozena zároveň ze zjištění, že zákon nenabízí odsouzenému žádný jiný účinný prostředek ochrany, který by splnil nároky čl. 36 odst. 2 Listiny“ (např. str. 81 práce).

Ad marginem tohoto závěru bych jen poznamenala, že problematika kázeňských a disciplinárních trestů je problematikou velmi složitou, jejíž uchopení se neobejde bez analýzy pojetí „trestního obvinění“ a s ním spojených procesních záruk ve smyslu čl. 6 EÚLP a na toto ustanovení navazující judikaturu ESLP počínaje doktrínou ENEL. Tato judikatura v mnoha ohledech předurčuje přezkoumávání rozsahu výluky soudního přezkumu a na tuto judikaturu navazuje i vyvíjející se judikatura našeho Ústavního soudu a namnoze i Nejvyššího správního soudu. S tím souvisí i subsumpce správního trestání pod pojetí čl. 6 EÚLP, která rozhodně není absolutní. Pokud si autorka jako výzkumnou otázku stanovila vyloučení soudního přezkumu v této oblasti kázeňského trestání, je odpověď na tuto otázku obtížná bez podrobné analýzy této roviny.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autorka v závěrech práce odpovídá na položené otázky ústavnosti výluky soudního přezkumu, i když její závěry mohou být hodnoceny jako sporné
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce odkazuje na použitou judikaturu a literaturu, postrádám hlubší analýzu judikatury ESLP
Logická stavba práce	Z hlediska systematiky by bylo vhodné věnovat se definici pojmu kázeňsky trest ve smyslu jeho podřazení pod čl. 6 EULP
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje s relevantními zdroji převážně české provenience. Větší akcent by měl být kladen na judikaturu ESLP
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Vzhledem k obtížnosti tématu je možné považovat provedenou analýzu za odpovídající diplomové práci
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Grafická úprava odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce obsahuje drobné jazykové nedostatky (interpunkce, některé nesprávné a nespisovné výrazy) způsobené místy automatickou revizí

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Výluka soudního přezkumu správních rozhodnutí je vždy otázkou velmi citlivou, a to i v oblasti správního trestání. V případě přestupků je asi odpověď poměrně jasná. Jak je tomu v případě kázeňských trestů zas tak jednoduché není. O tom svědčí i zvraty v judikatuře Ústavního soudu. Velmi podstatný je pro odpověď na tuto otázku vývoj judikatury ESLP k čl. 6 EÚLP, který by patrně mohl názor autorky do jisté míry korigovat. (Zde asi nepostačí odkazovaná judikatura Engel a Campbell a Fell.) Na tuto otázku by se měla diplomantka při obhajobě práce soustředit.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Na základě výše uvedeného doporučuji práci k obhajobě
---	--

Navržený klasifikační stupeň	V závislosti na průběhu obhajoby
-------------------------------------	----------------------------------

V Praze dne 16. 1. 2025

Doc. JUDr. Lenka Pítrová
Oponent/oponentka